

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXV. Num quæ incommoda nascantur ex Cœlibatu, vt sit ideo fugiendus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

vouerunt, possunt ac debent Votum rescindere: Quia quæ non sunt in nostra potestate, non sunt materia Voti.

AUTOR. I. Continentia est Dei Donum; & tamen in hominis potestate. I. Nam Dona Dei sunt duplicia. 1. Quædam dantur homini siue eius cooperatione; vt sanitas, forma, prophetia donum & linguarum. 2. Alia sunt auxilii diuini, & simul humani studia: vt credere, sperare, tentationes vincere, &c. Horum opera pendent ab electione humana; tale est opus Continentiæ: q̄ Sectarii volūt esse prioris generis.

2. Deinde Auxilium Dei duplex: 1. Sufficiens, vt possimus bene operari seu continere. 2. Efficax, quo actu ipso Continemus, credimus, perseueramus, &c. Sic 3 Thess 3. *Non omnium est fides, continentia &c.*

Esse tamen donum Dei; concedunt Sectarii: At Esse in potestate nostra, Negant.

II. ESSE, PROBATVR. 1. Matt. 19. *Sunt Eunuchi qui castrauerunt seipsos, suo libero arbitrio, non dono necessitante eos: quia sic dixisse oportuit, Qui facti sunt à Deo. At verè, sunt prophete, qui facti sunt à Deo.*

2. Quia Christus & Apostoli hortantur ad Continentiam: sed ad ea, quæ non sunt in potestate nostra, nemo sanus hortatur: Nemo etiam eum, qui non habet donum: quia non potest continere: Nec eum qui habet; quia is, Bucero & Martyri, in *Matth. 19.* non potest non continere.

3. Quia. I. Corinth 7. *Quod vult, faciat: liberum relinquitur: ergo vtrumque est in potestate nostra.*

4. Coelibes in Scriptura laudantur, & præmiantur.

5. Ita S. Patres.

DICO AD I. Dici id de Continentia in genere, de coniugali, viduali, Virginali: & earum aliqua ab hominibus haberi potest.

AD II. *Capere*, non significat Naturalem capacitatem, vt Sectarii volunt, sed voluntariam. Quia isto hortatur nos Dominus ad continentiam: ergo ad voluntariam: non ad naturaliter necessariam, quæ nulla est. Item: *Qui potest*: 1. Potentiâ proximâ, scilicet, habens efficacem gratiam: Qui non habet, orat vt accipiat. 2. *Potest*, Potentiâ etiam gratiâ vel impeditâ, *capiat*, id est, orat vt possit *Velle capere*; Deus *Perficere* dabit.

AD III. Nil concludit: Nam alius eligit donum continentia, alius non, sed nuptialem gratiam.

AD IV. Loquitur de extrinseca & accidentaria necessitate, non de interna animi: Vt si filia nolit continere, si sit libera, non sua, sed domini.

III. Perendane est à Deo Continentia?

Petrus Martyr. de cœlib. ait Non nisi sub conditione; si expediat. *Bucerus in Matth. 19.* Non debet, qui nesciunt an Deus eis dæ velit hoc donum. *Item.* Quia oratio debet nasci ex fide; fides autem nisi promissio Dei: hoc verò nulli est de certò perennariâ libertinâ.

DICO AT sufficit generalis promissio Dei, *Luc. 11. Petite, & accipietis.* Si enim particularis requiretur, nec fides, spes, &c. potest. Sat, quòd, 1. Ioan. 5. *Hæc est fiducia, quam habemus ad Deum; quia quodcumq; petierimus secundum eius voluntatem, audit nos.*

QVÆSTIO LXV.

Num que Incommoda nascantur ex Calibatu, vt idè fugiendus sit?

Luth

LVTHERO-CALVINISTÆ: Complu-
 1. Cœlibatus repugnat naturæ,
 danti sexuum diuersitatem, & vim generati-
 vam. 2. Mundus periret, si omnes conti-
 nerent. 3. Ex cœlibatu minuitur numerus
 Christianorum. 4. Morbi subinde ori-
 untur; seruandi est autem valetudo. 5. Vis
 generandi est bona; quia erat etiam in natura
 nondum lapsa, estque in animantibus. 6.
 Virtus per se, vt bona, appetitur: Virginitas
 verò non propter se, sed ad expeditius oran-
 dum. &c. Ergo non est virtus. &c.

AVTOR. Hoc verò nugari est in re
 grauissima.

DICO AD I. Hæc ratio fuit Ioui-
 niani, teste Hieronymo lib. 1. Iam est Lu-
 theri & Erasmi. Naturæ dona sunt pro-
 pter bonum speciei, non indiuidui præ-
 cipuè.

AD II. Semper erunt plures imper-
 fecti, quàm perfecti, id est, Continentes.
 Ita Hieronymus. At Augustinus: *Vi-
 nam omnes conseruent, multò citius Dei ci-
 uitas completeretur, & acceleraretur terminus
 seculi.*

AD III. Ambrosius lib. 3 de Virg.
*Quis ergo quasuit uxorem, qui non inuene-
 rit?* Item ea ratione oportet inducere
 polygamiam.

AD IV. Morbi ex Incontinentia &
 crapula nascuntur; non ex Continentia.
 Dein; hæc dignitate compensat vitæ bre-
 uitatem, superat longauitatem.

AD V. Inclinatio naturalis in ab-
 solutè necessariam rem, est comedere, &c.
 Inconditionatè necessariam ob circum-
 stantias, est Nubere. Conditionata ne-
 cessitas erat in natura integra, estque in
 lapsa: absoluta in animantibus. Nam
 hæc ad conseruandam speciem: illa ad
 seruius, citius replendum cœlum, saluam
 temperantiã.

AD VI. Virginitas, vt est perfecta re-
 frænatio concupiscentiæ, mediumque
 ad maius bonum patriæ prioris, sic est
 virtus. Cætera, quæ ex Conciliis, & S.
 Patribus adducunt, vide apud *Bell. lib. 2.*
 633 34.

QVÆSTIO LXVI.

*Ecquibus Vouere Castitatem fas,
 nefasue?*

LVTHERVS *libro de Voto monasticis.* Viris nō
 ante annum 70. aut 80. Sic & Augustana Confes-
 sio artic. 27.

CALVINVS *Instit. l. 4. c. 15. §. 19* Olim
 vouere nefas ante 60. annum fœminis. Sic
 & Martyr.

SVÆDET. I. Quia, 1. Tim. 5. *Adole-
 scentiores viduas deuota, seu, reuice.* 2. Ibid.
Volo iuniores nubere.

AVTOR. I. Fidelibus, in vsu libe-
 ri arbitrii constitutis, vouere castitatem
 licet. I. Sic Scriptura & exempla, in
Antichristo part. 2. q. 27. 2. Sic Patres
 S. Athanasius *lib. de human. Verbi,* dicit,
 Pueros Virginitatem profiteri doctos à
 Christo esse. Basiliius *in quæst. fusè disput.*
quæst. 15. Pueros ad monasterium reci-
 piendos; at non ad professionem, nisi v-
 lum habentes liberi arbitrii. Ambrosius
 lib. 3. de Virg. *Non atas reuicitur; sed ani-
 mus examinatur.*

II. **A**D Publicam tamen profes-
 sionem recipiendus nemo ante atatis an-
 num XVI. *Trid. Sess. 25. c. 15.*

DICO AD I. *Reiice,* scilicet à nu-
 mero præbendariarum, quæ alere se ne-
 queant sexagenariæ; non autem à voto
 Continentiæ.

AD II. Id est Consilium; vt hoc: *Vo-
 lo omnes esse sicut me ipsum.*

Ef 3 II. Lv.